

Fra avisside til gallerivegg: Dagsavisens Siri Dokken åpner utstilling i Tegner forbundet i morgen.

Tegner i tida

Hat, kriser og svartsyn: Siri Dokken stiller ut

Det er forskjell på apetegninger, konstaterer Siri Dokken. I morgen åpner hun utstilling med streker fra en svart samtid.

■ BERNT ERIK PEDERSEN
■ ARNE OVE BERGO (FOTO)

Den store hårete rumpa til justisministeren blir dasket av Knut Hareide. En olm blå katt med trekkene til Erna Solberg er i svevet. Og lirekasseapen Siv Jensen er lenket fast i kjettingen sin.

– Jeg tegner aldri bare for å provosere, sier Siri Dokken.

Fra i morgen kan man se disse Dokken-tegningene, og 50–60 til, på Tegnerforbundets utstilling «Dette har hendt» med Siri Dokken, Fam Ekman, Mari Kanstad Johnsen.

Gjennom over 20 år har Siri Dokken vært Dagsavisens faste kommentartegner. Daglig omformer hun nyhetsbildet til avistegninger. Siden Dokken begynte har avisens fått farge-trykk, likevel blir det mye svart:

– Skal vi se: Flyktninger, fremmedhat, livslede... oppsummerer Siri Dokken mens hun ser over tegningene sine.

– Tegningene mine er vel preget av undergangstemning.

Avistegning er sånn: Finn en feil. Det er ikke akkurat et livsbejaende prosjekt.

– *Nei, hele tida er det kriser du må tegne: Flyktningkrisen, olje-krisen, mediekrisen...*

– ... for ikke å snakke om smørkrisen! Men den var takknemlig å tegne, stråler Dokken.

– Jeg er vel svartsynt. Det passer fint for en avistegner.

Ape og ape, fru Jensen

I en visuell samtid, der alle tar og publiserer bilder konstant, skulle man tro at avistegningen var blitt avleggs. Tvert imot er

avistegningen mer omstridt og omtalt enn noen gang. Denne ukas store debatt har vært tegneren Thomas Knarviks fremstilling av den svenske politikeren Ali Esbati som ape.

– Avistegninger skal ikke trenge bruksanvisning, kommenterer Siri Dokken.

– Men det er stor forskjell på

å tegne Siv Jensen som lirekasseape, og å tegne Ali Esbati som ape i jungelen. Min tegning spiller ikke på etnisitet, for eksempel. Den går på rollen som lirekasseape, ikke apen som underutviklet. Men de som ikke vil se den forskjellen, ser den ikke uansett, sukker Dokken.

Tolker tida

– En ting er å fange tida. Jeg tolker tida. Det er noe annet. Og det er blitt enda viktigere. Billedproduksjon er ikke komplisert. Men avistegning er en ytring man som tegner må kunne stå inne for. Det er ikke noe man gjør bare for å gjøre Dokken.

Hun understreker, slik hun har gjort en rekke ganger tidligere i

debatter om satire, at hun ikke er interessert i provokasjon for provokasjonens skyld.

– Man må jo provosere med et formål. Jeg vil si noe, ikke bare lage

støy, fastslår Dokken.

– Du kan sette alle redaktører i sving med å trykke tegninger i den ene hensikten å se om det provoserer. Men hva slags kul-

turproduksjon er det? Jeg forstår ønsket om å teste ut grenser, men det blir mye støy og lite innhold av det, synes Siri Dokken.

Eselører og byrotter

Foruten kommentartegningene er det også eksempler på Dokkens skisser av gateliv i Oslo: Tykke joggere, radmagre bloggere, filette tiggere, fulle forlagsfolk, sushimåker og byrotter. Sist Dokken hadde utstilling i Oslo, var i 2012. Tegningene strekker seg tilbake til 2009 og fram til de siste dagene.

– Det er fint å få stille ut i Tegnerforbundet, særlig i jubileumsåret, og i så godt selskap, synes Dokken.

– Jeg har en vegg her til røfs: Krøllete tegninger med eselører, rifter og kladdenotater. Det er flere skitne originaler her enn jeg pleier å vise ellers. Originalene mine ser ikke ut:

Det er snørr, tårer, post it-lapper, binders og tape overalt. Jeg håndtegner halve originalen, så gjør jeg resten digitalt. Du kan ikke pensle ut en nydelig original med tanke på salg. Du må få tegningen ferdig til deadline. Men dette er ting som aldri var ment å henge på

SIRI DOKKEN

- Norsk avistegner, født 1966.
- Fast tegner i Dagsavisen siden 1995.
- Bokutgivelser: «Dagen derpå: Avistegninger 1995–2000» (2000), «Avistegninger» (2012).
- Tildelt EWK-prisen 2005, årets avistegning 2011.
- «Dette har hendt»: Utstilling med Siri Dokken, Fam Ekman og Mari Kanstad Johnsen, på Tegnerforbundet i Oslo, 27. mai – 3. juli.

en vegg. Det er veldig flyktige greier. Når jeg henger tegningene opp, føler jeg alltid at jeg kler meg ut. En avistegner i fancy dress, liksom, konstaterer Siri Dokken, og reflekterer til slutt:

– Det har aldri vært skrevet og snakket så mye om satire som nå. Samtidig kutter alle mediehusene. Sveriges siste fast ansatte avistegner måtte gå i fjor. Vi har aldri vært så mye omtalt, og så lite ønsket. Det føles rart.

bernt.erik.pedersen@dagsavisen.no

„Jeg vil si noe, ikke bare lage støy.

Siri Dokken